

Yhteisen seurakuntatyön johtosäännön muuttaminen

Yhteinen kirkkoneuvosto 25.09.2025 § 250
464/00.01.00/2025

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) hyväksyä lausunnoille lähetettäväksi ehdotuksen yhteisen seurakuntatyön uudeksi johtosäännöksi.

2) pyytää Helsingin seurakuntayhtymän seurakunnilta sekä yhteistyötoimikunnalta lausunnot laaditusta johtosääntöehdotuksesta. Lausunnot tulee antaa 14.11.2025 mennessä.

3) todeta, että yhteinen kirkkoneuvosto käy lausunnot ja sääntötyöryhmän valmisteluryhmän niihin antamat vastaukset läpi 15.1.2026 kokouksessaan, linjaten samalla mahdollisista lausuntojen perusteella johtosääntöehdotukseen tehtävistä muutoksista.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin yhdeksän puheenvuoroa.

Keskustelun jälkeen asia päätettiin yksimielisesti palauttaa valmisteluun saatteella: "Jatkovalmistelussa on syytä tarkastella Työnjaon linjauksissa tehtyt päätökset sekä tehdä perustelut mahdollisille muutos- ja lisäysehdoituksille."

Päätös

Asia palautettiin valmisteluun.

Selostus

Taustaa

Helsingin seurakuntayhtymän aiempi perussääntö on hyväksytty 14.12.2023 ja yhteisen seurakuntatyön johtosääntö 9.10.2008. Yhteisen seurakuntatyön johtosääntöä on muokattu yhteisen kirkkovaltuuston päätöksellä 13.6.2024 § 55. Tuolloin muutos koski kuitenkin ainoastaan seurakuntapalveluiden johtajan viran kelpoisuusehtoa.

Yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyi kokouksessaan 12.6.2025 muiden yhteisten palveluiden osastojen ja yksiköiden uudet johtosäännöt, mutta yhteisen seurakuntatyön johtosääntöä ei vielä tuossa yhteydessä päivitetty, koska työnjaon projekti oli saatu valmiiksi vasta huhtikuussa ja siitä aiheutui merkittäviä muutostarpeita yhteisen seurakuntatyön johtosääntöön.

Nyt toteutettavassa perussäännön ja yhteisen seurakuntatyön johtosäännön uudistamisessa on huomioitu ne muutostarpeet, jotka ovat nousseet esiin seurakunnallisen työn työnjaon kehittämisen yhteydessä.

Päätösehdotuksen perustelut

Työnjaon projektissa on vuosien aikana toteutettujen työpajojen ja käytyjen keskusteluiden yhteydessä muodostunut muun muassa seuraavia yhteisiä linjauksia:

- Perusajatus siitä, että yhteiset palvelut tuottavat nimenomaan palveluita seurakunnille ja muille yhteisten palveluiden osastoille ja yksiköille sekä helsinkiläisille. Palvelut muotoillaan niin, että niiden tehokkuutta ja laatua voidaan suurimmalta osin arvioida ja niitä voidaan kehittää myös tulevien vuosien aikana, tarpeiden muuttuessa.
- Selkeä erottelu seurakunnille ja yhteisten palveluiden osastoille ja yksiköille tuotettaviin tukipalveluihin ja helsinkiläisille ja muille palvelun tarvisijoille suunnattuihin yhteisiin palveluihin.
- Yhteisten palveluiden seurakunnallisen työn selkeyttäminen niin, ettei tehdä päällekkäistä työtä seurakuntien kanssa. Seurakuntien vastuulla on alueensa kirkolliset toimitukset, jumalanpalveluselämä, kasvatus ja diakonia sekä yhteisöllisyys ja ihmisten kristillisen elämän tukeminen
- Yhteisten palveluiden seurakunnallisen työn rajaaminen neljään kokonaisuuteen: seurakuntien diakoniaa täydentävään diakoniaan, yhteiseen oppilaitostyöhön, perheneuvontaan ja sairaalasielunhoitoon
- Reagointi yhteisten ydin- ja tukipalveluiden kehittämisen ja CRM/XRM-valmistelun yhteydessä nousseeseen tarpeeseen tehdä yhteistä asiakkuuden hallintaa, yhteisin tietojärjestelmin ja käytännöin.
- Reagointi havaintoon, ettei yhteinen viestintä ja seurakuntien viestinnän tukeminen pidä sisällään markkinointia, jota tarvittaisiin uusien jäsenten ja lahjoittajien hankkimiseksi sekä olemassa olevien jäsenten myönteisen kirkkomielikuvan rakentamiseen ja ylläpitoon.

Työnjako 2026 projektin projektikuvaus ja ohjausryhmän nimeäminen käsiteltiin yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 16.3.2023. Projektipäällikkönä toimi Katja Lehtola ja projektin omistajana yhtymän johtaja Juha Rintamäki.

Reilun puolentoista vuoden valmistelutyön jälkeen työnjaon linjausten ja muutostoimenpiteiden käsittely aloitettiin virallisesti YKN:n päätöksellä 10.10.2024 § 290. Tämän projektin vuoksi päädyttiin vielä siirtämään sekä perussäännön että yhteisen seurakuntatyön johtosäännön uudistamista.

Työnjako 2026 -projektin tehtävänä oli työnjaon osalta varmistaa kirkon elinvoimaisuus ja toimintaedellytykset Helsingissä vuonna 2026-2030. Käytännössä projektissa pyrittiin varmistamaan, että kirkko ja sen palvelut ovat helposti saavutettavissa ja resurssit käytetään mahdollisimman viisaasti ja vaikuttavasti niin, että ihmiset kokevat kirkon läheiseksi ja merkitykselliseksi ja haluavat kuulua kirkkoon.

Työnjako 2026 -projektissa sovittiin:

1. mitä tehdään: eli mitä palveluita kirkko jatkossa tarjoaa helsinkiläisille ja mitä tukipalveluja yhtymä tarjoaa seurakunnille
2. missä tehdään: eli mitkä palvelut ovat seurakuntien vastuulla ja mitä hoidetaan keskitetysti seurakuntayhtymässä
3. mitä ei enää tehdä, jolloin saadaan aikaan tarvittavaa kustannussäästöä tai tilaa uusien, kasvua tukevien toimintojen käynnistämiseen.

Työnjako 2026 -projekti saatiin päätökseen keväällä 2025. Yhteisen kirkkoneuvoston päätös 03.04.2025 § 113 pitää sisällään työnjaon keskeiset linjaukset ja yhteisten palveluiden muutossuunnitelman. Sekä perussääntö että yhteisen seurakuntatyön johtosääntö uudistetaan nyt vastaamaan nykytilannetta ja tehtyjä uusia linjauksia.

Valmistelu

Sääntötyöryhmän valmisteluryhmä ja sääntötyöryhmä ovat käsitelleet yhteisen seurakuntatyön johtosääntöä koskevaa asiaa mm. 13.6.2025, 21.8.2025 sekä 10.9.2025. Lausumat lopullisesta johtosääntöehdotuksesta on pyydetty seurakuntayhtymän johtoryhmältä sekä kirkkoherrainkokoukselta. Kirkkoherrainkokouksessa asiaa on käsitelty 2.9.2025 § 91 ja johtoryhmässä 28.8.2025.

Johtoryhmä on antanut kokouksessaan 28.8.2025 kaksi teknistä muutosehdotusta yhteisen seurakuntatyön johtosääntöön. Muutokset on kirjattu nyt ehdotettavaan johtosääntöön. Sana "pappisvirka" kohdassa 1.3. viiden kappale on muutettu ilmaisuksi "papin virka". Lisäksi kohtaan 2.2. on lisätty diakonian tietojärjestelmiä koskeva omistajuus.

Kirkkojärjestyksen 3.luvun 50§:n mukaan seurakuntaneuvostolle on varattava mahdollisuus antaa lausuntonsa yhteisten työmuotojen järjestämistä koskevassa asiassa.

Johtosääntöehdotusta valmistelevien työryhmien jäsenet

Sääntötyöryhmän valmisteluryhmän jäseninä toimivat: Lauri Kopponen (pj), Ritva Saario, Wiking Vuori, Saara Haukipuro, Hilikka Niemistö, ja Juha Silander.

Sääntötyöryhmän jäseninä toimivat: Lauri Kopponen (pj), Riitta Asikanius, Juha Raitio, Ritva Saario, Kalle Sällström, Wiking Vuori, Tuulikki Vuorinen, Stefan Forsén, Saara Haukipuro, Hilikka Niemistö, Riikka Reina, Juha Rintamäki, Juha Silander ja Maika Vuori.

Muutosehdotukset

Yhteisen seurakuntatyön johtosääntö on kirjattu kokonaan uudelleen, ottaen huomioon Työnjako 2026 -projektin tulokset.

Yhteisen seurakuntatyön johtosääntö on laadittu noudattaen vastaavaa rakennetta yhteisen kirkkovaltuuston 12.6.2025 hyväksymien muiden osastojen ja yksiköiden uusien johtosääntöjen kanssa. Uusi yhteisen seurakuntatyön johtosääntö vastaa myös yhdenmukaistettua sääntörakennetta muiden osastojen ja yksiköiden kanssa.

Aikataulu

Seurakuntaneuvostoilta pyydetään lausuntoja 14.11.2025 mennessä.

Yhteisen kirkkoneuvoston on määrä käsitellä saapuneet lausunnot tammikuun 2026 kokouksessaan, minkä jälkeen asia etenee yhteisen kirkkovaltuuston päätöksentekoon kevään 2026 aikana.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Lapsivaikutusten arviointi laaditaan ennen lopullista päätösehdotusta.

Lisätiedot

Yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsén, puh. 050 380 3945,
stefan.forsen@evl.fi

Hallintojohtaja Juha Silander, puh. 040 563 9709, juha.silander@evl.fi

Jakelu

Helsingin seurakunnat
Yhteistyötoimikunta